

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy hónapra ... 200 K
Ennél hosszabb időre előfizetést el nem fogadhatunk.

POLITIKAI NAPILAP

Felkeltés: L. LORÁNT JÓZSEF
Kiadó: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR

SZERKESZTŐSÉG: PIAC-UTCA 34. SZÁM
TELEFONSZÁM: 10-20

KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49. SZÁM
TELEFONSZÁM: 18

Sürgönyeim: Független Ujság Debreczen

A házaszályszigorítás egybeforrasztja az ellenzéket

Budapest, nov. 16. Bethlen miniszterelnök a nemzetgyűlés mai ülésén a napirendi vita során mondott beszédében nem is nagyon burkolt formában megfenyegette az ellenzéket a házaszályszigorítás végrehajtásával. A miniszterelnök beszéde szerint az ellenzéknek nem szabad az indemnítási vitát két-három napnál hosszabb ideig kinyújtania, mert különben a többségi párt oly módon változtatja meg a házaszályokat, hogy az ellenzék akciószabadságát korlátozhatja. A házaszályszigorításról ma gróf Andrássy Gyula a következő nyilatkozatot tette a Debreczeni Független

Ujság tudósítója előtt: A szigorított házaszályok behozatala mindenesetre a legrelesebb harcot provokálná az ellenzék részéről. Az ilyen kérdést titkos választásnak kellene megerősítenie. A jelenlegi kormány a régi munkapárti rendszert honosítja meg. A kormány szűk látókörre kizárja, hogy az előrelátás mérsékelje a gyűlölet dacát. A házaszályok szigorítása fel fogja dönteni a helyzetet, mert erős ellenzéki akcióra van kilátás és mert ezen kérdés miatt elkerülhetetlen a különböző világnézeti pártok bizonyos együttműködése.

Cuno az új német kormány elnöke

Berlin, nov. 16. A Die Zeit értesülése szerint Cuno a Hamburg-amerikai vonal vezérigazgatója a birodalmi elnökek a kabinetalkitására vonatkozó megbízását elfogadta. Dr. Cuno deignált kancellár ma Berlinbe érkezett és több órán át tárgyalta Ebert birodalmi elnökkel. A tárgyalás eredményeképpen Ebert elnök megbízta Cuno-t a kabinet megalakításával. De Cuno valószínűleg már a holnapi nap folyamán megalakítja kabinetjét. A deignált miniszterelnök egy nyilatkozott, hogy főcélja Németország pénzügyének rendbehozatala. A jóvá-

tételi kérdést illetően teljesen magáévá teszi az előző kormányok a jóvétéli bizottság elé terjesztett javaslatait. Munkatársait nem pártsem pontok, hanem csupán rátermettség alapján választja meg s így az új kabinet munkakabinete lesz. Hermes dr. volt pénzügyminiszter kultusz miniszter lesz, akinek helyét Schenmich néppárti képviselő, volt porosz pénzügyminiszter foglalja el. A szociáldemokraták közül Hilberting és még néhány szociáldemokrata kerül be a kabinetbe, amely így ismét koalíciós lesz.

Poincare afférje egy kommunista képviselővel

Páris, november 16. (Havas.) A kamara mai ülésén Laffont kommunista képviselő udvarián kifejezést használt a miniszterelnökkel szemben, mire Poincare felszólította, hogy szavait vonja vissza. Laffont igyekszik szavait megmagyarázni, mire Poincare közbeszélt: „Őn vagy visszavonja szavait, vagy szemtelen ember.” Laffont tovább akar beszélni Poincare azonban utólag odaszólt: „Ő szemtelen ember, ezt nem fogom elnézni. Laffont kijelenti, hogy a miniszterelnöknek nincs joga, hogy őt sértesse. Poincare erre kijelenti, hogy a sértőszót

megismétli, mert rdszolgált. Ha kívánja — folytatta — elégtételt adok érte. Laffont az óriási zajban tovább beszél. Poincare után megmagyarázza, hogy mennyire sértő reá nézve Laffontnak az a kijelentése, hogy Poincare valószínűleg jóhiszeműen cselekedett. A valószínű szót még ha akadémikus jellegű is, nem fogom eltérni. Laffonthoz fordult, így folytatja: Mivel ön nem vonta vissza szavait, ismétlem, hogy ön szemtelen és ezt fenntartom.

Mussolini végrehajtja a békeszerződéseket

Róma, nov. 16. (Stefani.) Mussolini miniszterelnök az utólag összehívott parlament mai ülésén általános érdeklődés közepette beszéde során a külpolitikai kérdésekkel foglalkozva, ezeket mondotta: A békeszerződéseket, amelyek lehetnek jók, vagy rosszak, ha már aláírták és ratifikálták, alkalmazni is kell. Önérzetes ország nem is válthat mást, mint ezt. A békeszerződések nem örökké tartók, csupán fejezetek a történelemnek és nem jelentik a történelem utolsó szavát. A békeszerződéseket alkalmazni annyit jelent, mint próbára tenni őket. Végrehajtásuk közben kiviláglik képtelenségük. Ez maga után vonja azt, hogy utóffára is megvizsgálják az államok kölcsönös helyzetét. A fasiszta Olaszország, mint ahogy nem akarja összevétni a békeszerződéseket, több oknál fogva gazdálkodásánál és rendjénél fogva is nem akarja elhagyni háborús szövetségeseit. Olaszország azonban megkívánja szövetségeseitől, hogy vizsgálják meg lelkismeretűl-

ket, amit a fegyverszűnet óta nem tettek meg. Gazdasági összeköttetés Magyarországgal — Az a szándékom, hogy Franciaország és Anglia miniszterével a legközelebbi találkozásom alakalmával a maga teljes világosságában szembenézzek Olaszországnak az ententában való elhelyezkedése problémáival. Én azt kívánom, hogy az első lehetőség valószínűleg meg. Jugoszlávia és Görögországgal korrekciós diplomáciát viszonyban vagyunk. Csehszlovákiával, Lengyelországgal, Romániával, valamint a Ratti államokkal. Olaszország teljesíti kötelességét. Ausztriával a gazdasági összetartást fejleszteni. A szocialisták csendben ültek Róma, nov. 16. Mussolini miniszterelnök mai bemutatkozó beszéde még politikai ellenfelei között is nagy sikert aratott. Beszéde elhangzásakor a képviselők túlnyomó többsége az

üléstartásban volt, csupán a kommunisták voltak távol, akik közül többen még most is Oroszországban vannak, mint a szoviet kormány vendégei. A beszéd alatt a szocialisták csendben ültek helyükön. A parlamentbe való belépésekor a minisz-

terelnököt a Ház lelkesen ünnepelte, a fasiszták pedig vezérük egy intésére zajtalan felállással üdvözölték. Magát a beszédet a legnagyobb csendben hallgatták végig és annak befejezése után, a többség bizalmat szavazott a kormánynak.

Nagy vihar a nemzetgyűlés első ülésén

Budapest, nov. 16. A nemzetgyűlés mai ülését 10 órakor nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök. Az elnöki bejelentések után Gróf Bethlen István miniszterelnök a távollevő külügyminiszter nevében betereszt két törvényjavaslatot.

Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter öt javaslatot terjeszt be.

Walkó Lajos kereskedelmi miniszter két törvényjavaslatot terjeszt be. Az egyik a mérnöki rendtartásról szól. A másik az éjjeli munkának egyes iparágaknál való eltöltésére vonatkozik.

Kállay Tibor pénzügyminiszter betereszt a szeszadóra vonatkozó törvényt, a biztosítási magánvállalatok állami felügyeletéről és egyes közlételi kérdések rendezéséről szóló javaslatot, továbbá a közadók kezeléséről és a védelmi adóról szóló törvényjavaslatot.

Meskó Zoltán: A háborús vagyon hol marad?

Felkiáltások az ellenzéken: A költségvetés hol marad?

Rakovszky István: Nem komoly!

Fábián Béla: Az ellenforradalmi vagyonnal mi lesz?

Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter törvényjavaslatot terjeszt be a Magyar Tudományos Akadémia támogatásáról.

Daruváry Géza igazságügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt be az állatförgalmi szavatosságról.

Mentelmi bejelentés

Gróf Sigray Antal: Egy családi ügyben külföldi utra kellett mennem és utlevélért fordultam a rendőrséghez. Azt a választ kaptam, hogy nem adják meg. Erre felkerestem a belügyminiszter urat. Két nap múlva értesített, hogy az utlevelet nem kaphatom meg, ami valami állítólagos mozgalommal, talán a fasiszizmussal függ össze. (Nagy zai.)

Gróf Andrássy Gyula: Rendőr állam!

Gróf Sigray Antal: A fasiszizmussal véletlenül semmiéle összeköttetésben nem állok. Nem is ez a fontos. A fontos az, hogy a kormánnytól függ az, hogy a képviselők szabadon mozgathatnak-e vagy sem.

Rakovszky István: Erdélyi rendszert!

Gróf Sigray Antal: Itt arról van szó, hogy a királykérdésből kltlyólag a kormány azokat a képviselőket, akik ebben szerepeltek, függőségben akarja tartani, ezeket másodosztályú polgárokként kívánja kezelni.

Rakovszky István: Csak Bethlen alatt fordulhat elő!

Az elnök: A bejelentés vita nélkül áttétetik a mentelmi bizottsághoz.

A napirend

Az elnök napirendi indítványt tesz. Javasolja, hogy a nemzetgyűlés legközelebbi ülését kedden, folyó hó 21-én délelőtt 10 órakor tartsa. Hegyemegi KISS PÁL: Javasolja, hogy a nemzetgyűlés már holnap tartson ülést. Elég volt már a pfhenőkből, fogjunk hozzá a munkához.

Sajnálattal kell megállapítanom, hogy a munkaprogram tekintetében a kormány és az ellenzék között nincsen meg az az összhang, ami szükséges. A közigazgatási javaslatok a bizottságban már régen keresztülmentek, semmi okát tehát nem látom annak, hogy most ismét elhúzzák a nemzetgyűlési ülést. A nemzetgyűlési választójog ma szükségrendeleten alapul, alkotmányos kormányának első kötelessége, hogy ezt a helyzetet megváltoztassa és a választójog reformját, valamint a közigazgatás demokratikus reformját idehozza. A népléti miniszter egy törvényjavaslatot sem nyújtott be. A belügyminiszter szintén nem nyújtott be egyetlenegy törvényjavaslatot sem.

Ebben az évben a parlament tárgyalásaira már csak négy hét van hátra. A parlament legfontosabb kötelessége a költségvetés megállapítása, erre vonatkozólag javaslatot sem kaptunk, sőt úgy látszik, hogy az indemnítási javaslatot sem nyújtják be nagyon hamar. Az ellenzéknek nincsen más módja, mint, hogy az indemnítási vitában tárgyalja le az ország lakossága többségének sérelmét.

(Nagy zai. ellentmondás a kormányon.) Zárószámadásokat sem látuk. Kérdem, mit csinál az állami számvéviszék? A nemzetgyűlés már eleget pihent, fogjon hozzá a munkához.

A miniszterelnök felszólalása

Gróf Bethlen István: Ami Hegyemegi KISS PÁL felszólalását illeti kifogás tárgyává tetétem, hogy a kormány és a Házelnökség nem lépett érintkezésbe az ellenzékkel, mielőtt a napirendi javaslat megtétezt. Rá kell mutatnom arra, hogy a nyári szünetig a kormány mindig megbeszélést folytatott az ellenzék vezértérrel, mikor a Ház vagy a bizottságok munkakörének megállapításáról volt szó. Szünet alatt azonban éppen az ellenzék a kormány megkerdezése nélkül egy ülést hívott össze és ezen indítványt tett egy kérdés tárgyalására. A költségvetés és az indemnítási kérdését illetően az indemnítási tárgyalásának normális ideje két-három nap. (Nagy zai a baloldalon.) (hangos ellentmondások.) A parlament szokás szerint az indemnítási nem szokták megtagadni a kormánytól, csak nálunk divik és csak az utóbbi időben, hogy, noha nincsenek olyan nagy és heves ellentétek a kormány és az ellenzék között. (Nagy zai. Felkiáltások: Na, na!)

Peldi Gyula: Nagyon szertjük egymást!

Gróf Bethlen István: ... mint obstrukciós időkben, az indemnítási vitát mégis hosszúra nyújtják. Az indemnítási javaslatot kellő időben be fogjuk adni, hogy a nemzetgyűlésnek legyen ideje a felhatalmazást megadni vagy megtagadni, de hogy az ellenzék az indemnítási vita rendjén mindenféle kérdéseket idehozzon, hogy egyes szónokok egész napokat kibeszéljenek, ez, meggyőződésem szerint, visszaélés a nemzetgyűlési türelmével. (Nagy zai, viharos ellentmondások a baloldalon.)

Gróf Bethlen István: Az ellenzék azt követeli, hogy már most, másfél hónappal a felhatalmazás lejárta előtt teriesszük elő az új indemnitási javaslatot. Ez egyszerűen utalás arra, hogy ezt a visszaélést, amely már a multban megtörtént, másodszor is el akarják követni. (Nagy zaj a baloldalon.)

Felkiáltások: Klotúr! Erőszak!
Peidl Gyula: Akkor tessék feloszlatni a parlamentet! Ez burkolt abszolutizmus!

Gróf Bethlen István folytonos nagy zajban leül.

Szabó Sándor: elfogadja az elnök napirendi indítványát.

Rakovszky István

A miniszterelnök ur nagy tévedésben van, amikor azt mondja, hogy az elmúlt indemnitási vita tolyaman az ellenzék nagyon sok fölösleges momentumokat hozott bele a tárgyalásokba. **Az ellenzék mindössze nem kíván hamis pénzt jó pénz látszatával forgalomba bocsátani.** (Helyeslés a baloldalon.)

Mentoztassék meggyőződni a naplóból, hogy a mult vita végéig változva beszéltek a kormányparti és az ellenzék szónokok. Ha nem volt felesleges az, amit a kormányparti tagjai a vita során felhoztak, miért lenne felesleges az, amit az ellenzék mondott el. A miniszterelnök ur egyenrangú abban a szerencses helyzetben volt, hogy mire elmondotta Magyarország mennyire olesó ország, azonnal jött egy drágasági hullám. Most már egy olesósági hullám is jelentkezett azóta, igaz, hogy ez leginkább csak a lapokban volt érez-

Baró Prónay és Rakovszky István vitája

Vina és jelenetek — Az ülést kétfézer felüggasztették

Baró Prónay György: Személyes megtamadtatás címén kér szót. Egészen röviden, szólalok fel. Rakovszky képviselő ur azt mondotta, hogy jellemző az én erkölcsi feljegyzésemre, hogy nem restellem a zsidó pénzzel bearányozott antiszemizmust. Fel-szóltam Rakovszky képviselő urat, nyilatkozzék arra vonatkozólag, mikor és milyen körülmények között kap-tam én zsidó embertől pénzt politikai célokra.

Rakovszky István: A tisztelt képviselő ur nem félreértette, de félremagyarázta azt, amit mondtam. Egy szóval sem mondtam azt, hogy a képviselő ur ad personam politikai célra pénzt kapott, de igenis köztudomású, hogy óriási összegek lettek mobilizálva és abból mandátumok születtek. (Zajos helyeslés az ellenzéken, viharos ellentmondás a kormányparton.)

Eckhardt Tibor: Rágalmaz, ki kell dobni. Óriási zaj van a teremben. Eckhardt Tibor és más kormányparti képviselők az első sorokba tudnak, a képviselők nagyrésze feláll.

Rassay a kormánypart felé fordulva kiált valamit. A hangulat egyre izzóbb. Vegre az elnök, minthogy a nagy zajban nem lehet tárgyalni, az ülést felüggasztja.

Szünet után Almássy László alelnök az ülést újból megnyitja.

Baró Prónay György: Egész világosan hallottam, hogy mielőtt Rakovszky képviselő ur a kérdéses kifejezést használta volna, előzőleg odatörtült párttársaihoz és azt mondotta:

„Ezt a Prónayt még ma ki fogom teríteni.”

Sehogyssem másként nem értelmezhetem ezt a kijelentést, minthogy én politikai célokra pénzt fogadtam el valakitől.

Rothenstein Mór: Zsidó pénzt!

Baró Prónay: El kell ismernem és ez közismeretes dolog, hogy a választásokhoz igem kell pénz és hogy nekem is pénzembe került a választás. De kijelentem, hogy ezeknek a kotségeknek a fedezésére semmiféle idegen helyről pénzt nem szereztem.

Rassay Károly: A többi pénzről beszéljen!

Gróf Bethlen István miniszterelnök Rassay felé: A maga mandátuma tisztá? Ezt a hangot nem fogjuk tűrni!

Rassay: Mi sem fogunk tűrni ilyen hangot! (Nagy zaj.)

Baró Prónay: Meg kell állapítanom, hogy ebben a szövegben nem én lettem megsebezve, hanem Rakovszky képviselő ur.

Rassay (Prónay felé): Idejőjón, majd én bizonyítok!

Gróf Ráday Gedeon: Rassay képviselő ur azt mondotta, hogy báró Prónay gróf Rádayval megkísérelte az ellenfelét megvesztegetni.

hető. Ezt azonban újabb drágítások ellensúlyozzák.

Itt van mindjárt a tarifaemelés

Felkiáltások: Ez a napirend?

Rakovszky István: Ott van az elnök ur, az egyetlen önközül, aki a házszabályokat ismeri. O szót volna már, ha megsértettem volna a házszabályokat. Itt van tehát a tarifaemelés, mely a tarifabizottság megkérdezése nélkül jött létre és a melyet 300 százalékosra terveztek. Egy liter bor szállítása ilyen körülmények között 24 koronába kerülne, egy hektoliteré tehát 2400 koronát emészt fel.

De felemelték a telefon és a posta árát is

olyan magasra, hogy a nagyközönség nem fogja a portot megfizetni tudni. Ezzel szemben egyes privilegizált egyének és vállalatok kedvezményekben részesülnek, melyek néha egy fél milliárdot tesznek ki.

A Távirati Iroda kedvezménye például egy fél milliárd korona.

Eckhardt Tibor: Minden távirati irodának ugyanilyen kedvezményei vannak. (Közbekiáltások: Hoi? Hoi?)

Rakovszky István: Egy félmilliárd különbözet van az államterhese és a nagyközönségnek vegre tisztán kell latni, hogy mi drágítja meg a dolgokat. Csatlakozik Hegymegi Kiss Pál irítványához, hogy a ház már holnap tartson ülést.

Hedry Lőrinc (kormányparti): csatlakozik az elnök napirendi indítványához.

Rassay Károly: Nem így mondtam!

Gróf Ráday: Ha a képviselő ur kijelenti, hogy nem így mondtam, akkor az én felszólalásom tárgytalan.

Rassay: a mentelmi bizottságról utasítják

Rassay: A kiskunhalasi mandátumról volt szó. Lehetetlen szó nélkül hagyni ezt a választást. Ez volt ugyanis az a mandátum, ahol a pótválasztásnál két ellenzéki jelölt együtvéve sem kapott annyi szavazatot, mint a kormányparti jelöltje. Ez volt az a választás, ahol katonák zavarták szét a választókat és nem engedték őket szavazni.

Dródy Győző: És ilyen mandátumokkal még kimerik nyitni a szájukat! (Nagy zaj.) Az elnök Reisinger Jánost rendreutasítja.

Esztergályos János: Piszkos mandátumok!

Várny Dániel: Minden vásárolt mandátum piszkos! (Nagy zaj.)

Rassay: Allítom, hogy az ellenzéki jelöltnek Rádayra való hivatkozással megjelent valaki és pénzt küldt neki, ha visszalép a jelöltségétől.

Gróf Ráday mosolyogva ül a helyén és a vállait vonogatja.

Rassay (a miniszterelnök felé): Nem fogjuk ezt a hangot tűrni mi sem!

És nem tűrünk el más gonoszságokat sem!

(Taps a baloldalon, nagy zaj a jobb-oldalon.)

Elnök: Felteszem a kérdést, kívánja-e a tisztelt nemzetgyűlés, hogy Rassay Károly képviselő urat most elhangzott inparlamentáris kifejezése miatt a mentelmi bizottság elé utasítsam?

A jobboldal és a jobbközép feláll, a baloldal tiltakozik és a padokat veri. Felkiáltások: A házszabályok!

Elnök szólni akar, de a nagy zajban nem tud szóhoz jutni és a házszabályokban lapozgat.

Dródy ezert fizetést felvenni! Hiszen még a házszabályokat sem tanulja meg!

Elnök: Fel fogom olvasni az idevonatkozó paragrafust. Felolvassa a 258. szakaszt. Rassay eltért több ízben a tárgytól, többrendbeli figyelmeztetés után az elnöknek joga van felvetni a kérdést. A különbség csak az, hogy a képviselő urak másként magyarázzák a házszabályokat.

Friedrich István: Így nem játszunk! Se költségvetés! Se házszabályok? Ez már sok egy kicsit. Elég a fele is, ha költségvetés nincsen.

Az elnök: Rassay képviselő urat már egyszer rendre is utasítottam.

Felkiáltás a baloldalon: Az nem volt rendreutasítás.

Friedrich István: Egy napon szépen kidobálnak innen valamennyiünket. Az elnök az ülést öt percre felüggasztja.

Az elnök visszavonja indítványát

Félegy után néhány perccel Almássy László elnök újból megnyitja az ülést.

Almássy László elnök: Rassay Károly képviselő ur felszólalása alkalmával több ízben eltért a tárgytól, amire öt két ízben is figyelmeztettem. Beszéde végén Rassay Károly képviselő ur olyan kifejezést használt, mely a parlamenti illemben ütközik. Ezért öt rendreutasítottam. Közben azonban olyan óriási tumultus keletkezett, hogy feltehetőleg sem ő, sem más képviselőtárs a rendreutasítást nem hallotta. Epen ezért a szavazásra irányuló előterjesztésemet visszavonom és kérem azt tárgytalannak tekinteni. (Helyeslés a baloldalon.)

Hitelesítették a mai ülés jegyzőkönyvét, majd Almássy László elnök az ülést berekesztette.

Legjobb kelapok

FRANK EDENEK

A védelmi beajavasiat

Budapest, november 16. Kállay Tibor pénzügyminiszter a nemzetgyűlés mai ülésén törvényjavaslatot terjesztett be a védelmi adóról.

A törvényjavaslat első szakasza értelmében védelmi adót kötelesek fizetni minden magyar átlampolgár iért. annak az évrnek január havi 1-étől, amelyben életének 20-ik évét betölti, annak az évrnek december 31-éig, amelyben életének 31-ik évét betölti. A harmadik szakasz értelmében védelmi adót azok is kötelesek fizetni, akik először is a magyar kir. honvédség kötelékébe felvettek ugyan, de egy évi probaszolgálatuk után nem tártattak megieieonek és elbocsátattak, vagy pedig akik probaszolgálatuk letellével a végleges felvételt nem ohoztottak és ennek toylan elbocsátattak.

Az 5-ik szakasz szerint a védelmi adó két részből áll és pedig: 1. Az alapadóból. Az alapadó minden adókötelesnél egyformán évenként 500 korona. 2. A pótlékből, amelyet az alapon felül azok tartoznak fizetni, akik jövedelmi, vagy vagyonadóit fizetnek. Ez a pótlék az illetők terhére a védelmi adó fizetési kötelezettség nevére kitétt jövedelmi és vagyonadónak 10—10 százaléka. A törvényjavaslat többi szakasza az adókivetésre és a kivétési eljárásra a jogorvoslatokra és a büntető rendelkezésekre vonatkozik.

A devizaközpon

hivatalos árfolyam lapja

	Valuták:	
	Vétel	Eladás
Napoleon	9050.—	—
Angol font	11100.—	11400.—
Dollár	2490.—	2555.—
Francia frank	161.—	167.—
Márka	0.35	0.40
Lira	108.—	113.—
Oszták korona	0.0325	0.0340
Lei	15.25	16.25
Szokol	77.—	81.—
Svájci frank	452.50	467.50
Dinár	36.—	37.60
Lengyel márka	0.015	0.016
Holland iorint	970.—	982.—

Devizák:

London	11100.—	11400.—
Newyork	2490.—	2555.—
Páris	161.—	167.—
Olaszország	108.—	113.—
Berlin	0.35	0.40
Milánó	105.—	110.—
Varsó	0.015	0.016
Bécs	0.0325	0.0340
Bukarest	15.25	16.25
Svájc	455.—	470.—
Varsó	0.014 ^{3/4}	0.015 ^{3/4}
Prága	77.—	81.—
Zürich	458.50	467.50
Amsterdam	970.—	982.—
Zágráb	9.—	9.40

— 110.000 csomagot ad Pedlow kapitány a budapesti gyermekeknek. Newyorkból jelentik: Pedlow kapitány az amerikai konzullal elindult Amerikából és 110 ezer karácsonyi csomagot vitt magával a budapesti gyermekek részére.

Vissza a kommunizmustól!

Lenin beszede a Kremben

London, nov. 16. A Daily Telegraph moszkvai jelentése szerint Lenin a Kreml tróntermében beszédet mondott amelyben megismételte azt a kijelentését, hogy a kommunizmustól vissza kell vonulni. Ezt a visszavonulást egyesült erővel kell biztosítani, mindaddig, amíg el nem érik azt a vonalat, ahonnan egységes támadást indíthatnak a kapitalizmus ellen. A forradalom atyját a Kremlbe érkezésekor harminc nyelven üdvözölték.

Az olasz kormány megszüntette a 8 óras munkaidőt

Róma, november 16. A kormány minden állami fizemre nézve megszüntette a 8 óras napi munkaidőt, de általában kimondotta, hogy ez az elv nem tartható fenn, mert különben a gazdasági élet látja kárát. Minden olyan esetben, amikor a munkaidő meghosszabbítása mellett a gyárállalatok ellentétbe jutnak a munkásokkal, a kormány hathatós támogatást helyez kilátásba az üzemeknek.

Legjobb gyapjuszövetek

FELDHEIM DEZSŐ-től

Flac-utca 67.

Szengázmérgezés

Rosenberg Hermann Hatvan-utca 31. szám alatt lakó kereskedő a hét elején kijavította a lakását. A falakat új burkolattal vonták be, úgy hogy a szobák a friss kömivesmunka után nyirkosak maradtak. Rosenberg tegnap megfogadta Berki Lajos 25 éves hadházi napszámot, akinek az volt a kötelessége, hogy tüzeljen a frissen tapasztott és meszelt helyiségekben, hogy azok is kiszáradjanak.

Berki tegnap kokszal alaposan befűtött, a nagy melegben azonban a kályha mellett elaludt és mikor reggel rátaláltak, halott volt. A kályhából kiáramló szengáz végzett vele. A rendőrség a szengázmérgezés ügyében vizsgálatot indított.

Értesítés.

Sacellary György és Fia bankháza Budapest képviseliet avetnem. Tozsdai megbizások és mindentelie bankari ügyetek lebonyolitasat eivalaom a legjutanyosabban.

FARKAS LÁSZLÓ bank es tozsdabizomanyos, Flac-u. 63. telefon 943

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 21 és fél

Értéktőzsde. Az üzleti forgalom elején jóval a keddi záró árfolyamok felett jegyezték az első kötéseket. Ez a szilárdság nem tartott hosszú ideig, mert a magas árfolyamokon sok áru jelentkezett. A kontremín megkísérelte kihasználni ezt a helyzetet és igyekezett a magas árfolyamokat letörni, de csak annyit sikerült elérni, hogy az egyes értékek a keddi záró árfolyamok alá estek. A tőzsdeidő második felében azonban igen erős vásárlási kedv mutatkozott, az irányzat ismét erősen megszilárdult és a nyereségbiztosító eladások révén beállott áresések megszűntek.

Bankok: Ang.-Magv. bank 2100—375, Agrár 2500—600, Hazai 1250—500, Hermes 1175—225, Magyar Hitel 8700—9125, Jelzálog 510—25, Leszámitoló 1725—850, Oszt. Hitel 1075—150, Magy.-olasz 500—45.

Takarékpénztárak: Általános 3200—50, Hazai 38500—9000.

Malmok: Borsod-Miskolci 13102—400, Concordia 7000—200, Budapesti 21800—2200, Gizella 7850—8300, Hun-

izmustól

Kremben... ally Telegraph... szédet mondott... azt a kijelen... izmustól visz... visszavonulást... tosítani, mind... azt a vonalat... adást indíthat... en. A forrada... érkezősekor... ölték.

megzűntette munkaidőt

A kormány... névze meg... munkaidőt, de... hogy ez az elv... rt különben a... kárát. Minden... or a munkaidő... ett a gyárvállá... a munkásokkal... mogatást helyez... k.

szöveket EZSŐ-nél

regzés

Hatvan-utca 31... kedő a hét ele... isát. A falakat... be, úgy hogy a... esmunka után... Rosenber teg... Lajos 25 éves... kinek az volt a... tlen a frissen... helyiségekben... janak.

Alaposan be... ben azonban a... és mikor reggel... A kályhából ki... telt vele. A rend... gzés ügyében

és. Gy és Fla... pest képv... oszde meg... ente de... nyolítás... nyosában. ÁSZLO... zományos... efon 943

tőzsde

21 és fél... ti forgalom el... árfolyamok fe... kőzéseket. Ez a... hosszú ideig... monkon sok ár... nin megkísérelte... yzetet és igye... amokat letörni... ült elérni, hogy... eddi záró árfo... őzsdeidő máso... gen erős vásár... az irányzat... rdult és a nye... révén beállott

bank 2100—... Hazai 1250—... 5. Magyar Hite... 510—25. Leszá... 45. Altalános 3200—

Miskolci 13102—... 200. Budapesti... 850—8300, Hun-

gária 12100—3000, Viktória 27000—31000.

Bányák és téglagyárak: Beocsini 40000—4500, Kohó 37500—43500, Dra-sche 20000—2000, Magnesit 75000—85000, Alt. Kőszén 118500—26000, Sal-gó 38750—42500, Urikányi 48000—13200.

Nyomdák: Athenaeum 12900—3800, Révai 2400—500.

Vasművek és gépgyárak: Kóburg 4100—500, Ganz-Dan. 615000—40000, Ganz-vill. 75000—83000, Láng 12500—3200, Lipták 4250—800, Magy. acél 10000—1800, Rima 12725—3300, Schlick 6600—7125, Wörner 3850—4100, Kistarcsai 4400—600.

Különléte vállalatok: Gschwindt 38500—45000, Baróti 3025—200, Bóni 8500—9000, Chinan 4850—5150, Egyes. izzó 37500—41000, Textil 2775—3000, Papír 3750—900, Spódium 5950—6400, Flóra 18500—20000, Fővárosi sör 9850—10600, Karton 10700—1300, Király-sör 6500—7000, Klotild 8300—800, Pol-gári sör 70000, Magy. pamutgyár 15900—7500, Magyar Cukor 131000—45000, Lámpa 16500—7750, Östermelő 4400—700, Gummi 7050—8600, Szikra 12600—3500, Stummer 71000—5000, Telefon 14700—5600.

Faipari vállalatok: Hazai 10100—1500, Brassói 24700—6000, Egyes. fa 1200—90, Lignum (hitelfa) 6800—7800, Magyar Erdő 1375—550, Nasci 46000—51000, Lichtig 1675—850, Orsz. fa 3000—300.

Közlekedési vállalatok: Adria 34000—6000, Atlantika 5200—800, Közúti 8500—9250, Városi 1850—950, Déli-vasút 6500—8200, Levante 39000—43000, Államvasút 28250—31000, Trészt 12325—3100.

Az utótőzsdén az irányzat szilárd volt. Az üzleti forgalom rendkívül fellendült, nagy érdeklődés mutatkozott, de zárlatkor ismét ellanyhult. Borsod-Miskolczi 14000, Közúti 9050—9060, Államvasút 29000—30000, Trészt 12000 (pénz), Egyesült fa 1225, Hazai fa 11250, Ganz-Danubius 640000, Ganz Villanyos 81000, Láng 13000, Lipták 4500, Schlick 6900, Kohó 41500, Alt. Kőszén 120000—125000, Salgó 40750, Urikányi 51000, Izzó 39000, Textil 3025, Spódium 6100, Karton 11250, Cukor 138000, Lámpa 17500.

Zürichi devizák

Zürichi zárlat: Berlin 7 és egynegyed, Hollandia 213 és háromnegyed, Newyork 544 és háromnegyed, London 2431, Páris 3675, Milano 2495, Prága 1735, Budapest 21 és fél, Zágráb 223, Bukarest 350, Varsó 3 és fél, Bécs 72, osztrák bélyegzett 75.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdei üzletben a buza tovább lanyhult a takarmány ui-ból jól tartottak voltak. A forgalom nem öltött nagyobb méreteket, inkább a takarmánycikkre iránt mutatkozott érdeklődés, a buza I koronával lett olcsóbb, míg a zab 50 fillérrel drágult. A többi cikke változatlanul maradtak. A vetőmagvak közül a repce olcsóbbodott, a liszt és orlemény piac nyugodt, az árak kissé gyengébbek, a korpa körülbelül 25 fillérrel olcsóbbodott.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszta vidéki 10250—300, egyéb 10200—250, 78 kilós tiszta vidéki 10350—400, egyéb 10300—50, rozs 6800—900, takarmány árpa 6800—700, sörárpa 7400—600, repce 14000—14500, zab 6500—600, köles 8000—200, korpa 4500—4600.

Előfordult kőtelek: Buza I vagon 78 kilós 10200 járszági állomás, I vagon 78 kilós 10300 járszági állomás, 230 mázsa 78 kilós 10100 ab Győr, zab I vagon 6600 ab Budapest, 50 mázsa 6550 budapesti közraktár, I vagon 6050 Nyiregyháza, rozs 150 mázsa 6750 dunántúli állomás, I vagon 6800 Kiskőrös, árpa 6800 szabolcs megyei állomás, I vagon 6500 Nyiregyháza, I vagon 6750 Nyiregyháza, I vagon 7000 ab állomás, csöves tengeri január 3 vagon 4650 ab állomás

Batuala, a Concourt-díjjal jutalmazott néger-regény. Irtá René Maran, fordította Kosztolányi Dezső, megjelenik. Ara K 322.—, Kapható: Hegedűs és Sándor irod. rt. könyvkereskedésében.

Nem vagy legény Berci... A szövedő sürgönypózná jai de magos... kottái kaphatók Hegedűs és Sándor rt. zeneműkereskedésében. Piac-utca 34. sz.

Jó szöveget olcsón! Poldheim és Weisz pozícióruházában, Piac-u. 73. vásárolhat.

Landau Ernő szembesítése Danszky főhadnaggyal

Budapest, november 16. A Landau-ügy katonai fő tárgyalásának mai, harmadik tárgyalási napján a honvédtörvényszék a tanúkihallgatásokat folytatta.

Elsőnek Dorf Jolán hivatalnoknőt hallgatták ki, aki 1920 év őszén Landauék alkalmazásában állott. Vallomásaiban elmondja, hogy egy alkalommal Ruzics ügyvédrel több katonát látott Landauéknál megjelenni és hallotta, hogy Danszky főhadnagy bántalmazta az öreg Landaut Kelenföldön. Amikor egyszer az öreg Landau a kelenföldi laktanyából telefonált, ő beszélt vele telefonon. Landau azt üzente, hogy mindent, amije van, adják oda, mert ő már nem bírja tovább. Kétségbeesett, megtörtött hangon beszélt.

Landau Ernő orvostanhallgató a leg részletesebb vallomást teszi nagybátyjának és unokafivérének letartóztatásáról. Vallomása már ismeretes a büntetőtörvényszék előtt lefolytatott fő tárgyalásból.

A tárgyalásvezető és a védők kérdései után Danszky Mihály főhadnagy ad fel kérdéseket a tanúnak.

— Ön azt állítja, hogy megrugdos-tam az öreg Landaut. Ebben ön nagyon téved, hiszen én 21-én kint sem voltam Kelenföldön.

Vallomásomat fentartom — mondja a tanu Danszky szemébe.

Danszky: Akkor az ön kedves nagybátyja nem mondott igazat.

A tanu: Igazat mondtam, mert öneki nem volt érdekében valótlan állítani.

Ezután Danszky még több kérdést ad fel a tanúnak, aki csak egyszerre a következőket mondja Danszkyknak:

A beszüntetett debreceni vonatok

Vasárnap, november 19-ről hétfő, november 20-ára hálidő éjféltől kezdve további intézkedésig vonalainkon az alábbi személyszállító vonatok közlekedését szüntetiük be:

- 1. Budapest—Szolnok—Debrecen között: 1711, 1712.
2. Püspökladány—Biharkeresztes között: 513, 514.
3. Nyiregyháza—Záhony között: 4711, 4714.
4. Kisujtás—Abádszalók között: 7133, 7134.
5. Kaba—Nádudvar— között: 4123, 4124, 4127, 4128.
6. Debrecen—Tiszalök: 4423, 4426.
7. Debrecen—Nagykerek: 4511, 4512.
8. Debrecen—Nagyléta—Vértes: 4611, 4612.
9. Nyiregyháza—Mátészalka között: 5125, 5126.
10. Nyiregyháza—Vásárosnamény között: 5223, 5226.

Meddő menetek elkerülése végett hétfőn, november 20-án: Tiszalök—Debrecen között: 4423. Mátészalka—Nyiregyháza: 5125. Vásárosnamény—Nyiregyháza között: 5223. vonat még közlekedik.

HIREK

Csokonai

Vitéz Mihálynak, a mi öröklött köl-tőnknek ma van a születésnapja, a 149-ik. Ezzel az időponttal egybeesik most Csokonainak a könyvkiadása. A Gémusz könyvkiadó vállalat bocsátotta közre Csokonai szellemi hagyatékát, amelynek elvesztett és ismeretlen alkotó részét Harsányi István és Gulyás József sárospataki tanárok fedezték fel és gyűjtötték össze épen oly telkes buzgósággal, amilyen csodás szerencsével. A teljes Csokonai-kiadás irodalmi és művelődési esemény egyaránt. Irodalmi, mert most már irodalomtörténet és irodalomtörténet a magyar nyelv fejlődésének a kutatója és a magyar költészet élvezője együtt találja mindazt, amit ez a tüneményes címe az életnek rövid 32-éve alatt magából kisugárzott, tökéletest és fogatékost, magasan szilárd és alantjárót, verset és prózát. Meg vagyunk győződve, hogy az új és teljes Csokonai-kiadás újabb lendületet ad a Csokonai-kultusznak, megszaporodnak a Csokonai-vel foglalkozó tudósok és megsokasodnak a Csokonaiiban gyönyörködő olvasók. De a teljes Csokonai-kiadásnak művelődési jelentőségéről sem szar-

— Ön volt az, aki a parancsokat kiadta embereinek, ön vezette a kintzásokot.

Danszky: Nem igaz.

A tanu: Ön tagadhatja mindezeket, de nagybátyám mindent elmondott nekem, amikor látogatóban voltam nála.

Tízperces tanácskozás után úgy döntöttek, hogy Landau Ernőt meg- esketik vallomására.

Ezután Takács ezredes-elnök szünetet rendelt el.

Szünet után Landau Adalí fivérét Salamont hallgatja ki a katonai bíróság, aki elmondja, hogy fivére egy levelet küldött ki a fogházból és abból értesült a család az egész machináció-ról, valamint arról, hogy mi történt kint a kelenföldi laktanyában és arról is, amit Danszky csinált. Részletes vallomást tesz Ruzics és Zilahy vallo-másairól, majd a kelenföldi laktanyá-ban történtekről, a Landau-család szörnyű állapotáról. A bíróság a tanu megesketését mellőzte. A következő tanu Landau Ilonka, aki egy alkalom-mal telefonon beszélt nagybátyjával, aki kérve könyörgött, hogy Ruzicsnak adjanak át 70.000 koronát, egy briliáns mellűt és tegyenek meg mindent, hogy rettenetes helyzetéből kiszabaduljon. Nagyon izgatott hangon beszélt, a hangja remegett a telefon-ban. Ezután Landau Géza és Laehne Hugó vallomási jegyzőkönyveit is-mertetik, amely után Takács ezredes elnök a tárgyalás folytatását holnap-ra halasztotta, amikor első tanuként Landau Elemért, Landau Adalí másik unokafivérét hallgatják ki.

had megfelelkezniük. A teljes Csokonai-kiadás 5 terjedelmes, díszesen sőt fényesen kiadott kötetet foglal magában. A mai papírújságokban, a napról-napra sulyosodó nyomdai viszonyok között egy ilyen nagyszabásu kiadványt közrebocsátani egyszerű merész vállalkozás, másrészt bízalom a magyar közönség megértésében és áldozatkészségében. Ha a megcsonti-tott országban, a felére csökkentett nemzetben megvalósulhat egy ilyen a békés időknek is becslétre való fel-adat, az mindenesetre erős bizonyítéka annak, hogy a magyar multának minden szellemi értékét tenn akarja tartani s hogy a művelődés terén nem ismeri el magát sem meg-csonkítottnak, sem megfoglyatkozottnak. Emellett az érzés és fellegés mel-létt fog tanuságot tenni a Csokonai-körnek ünnepi felolvasó ülése is, amely ma délután 5 órakor lesz a kollégium dísztermében és amelyre ezuttal is felhívjuk a kör tagjainak és a művelt közönségnek a figyelmét. K. A.

Miskolczi Lajos főispán beiktatása Bihar megyében. Megírta már a Debreceni Független Ujság, hogy a kormány Miskolczi Lajos, Bihar megye Hajdúvármegye főispánját bizta meg teendőinek elvégzésével. Csokonai Biharvármegye november 21-én tartja rendkívüli közgyűlést, amelyen ünépélyes keretek között iktatják be Miskolczi Lajost a főispáni székbe. Az ünneplés installációra Biharvármegye meghívta Debreczen városát és Hajdúvármegyéét is, és való-színű, hogy mindkét törvényhatóság küldöttségileg fogja magát képvisel-tetni a beiktatáson.

— November 30-áig be kell adni a házbérbevallási ivatek. Amint ismeretes a házadóról szóló törvény értelmében a háztulajdonosok minden év november havában a ház nyers bérjövendelméről vagy ennek hiányában a ház haszonértékéről be-vallást kötelesek adni. Az erről szóló hirdetményt most tette közé a pénzügyigazgatóság s felhívja a házbér-bevallásra kötelezetteket, hogy a házbérbevallási-ivatek a városi adóhivatalnál, kerületi adószámviteli osztályánál) szerzendők be.

Saját készítésű fehérművek készen és mérték szerint Herman és Friedman PIAC-UTCA 10. SZÁM, BIKÁVAL ESEMBCA.

— Izr. istentisztelet a Deák Fe-renc-utcai templomban. Pénteken reggel 7, délelőtt Muszaf ima hitsszó-noklattal 10, délután 3 és este háromnegyed 5 órakor. Hétköznapokon reggel háromnegyed 7 és este egy-negyed 5 órakor.

— Deczember 3-án kapjuk vissza a 10 nyugatmagyarországi községet. A népszövetség tudvalevőleg jóvá-hagyta a határmegállapító bizottság-nak azt a rendelkezését, amely szer-int 10 nyugatmagyarországi közsé-get vissza kell kapcsolni Magyar-or-szághoz. Mint Szombathelyről jelen-tik, a szóbanforgó 10 községnek ka-tonai s polgári hatóságai parancsot kaptak arra, hogy a 10 községet de-czember 3-át megelőző 24 órával ki kell üríteni. A rendelkezést meger-síteni látszik az is, hogy a határ kijelölésére kirendelt magyar és osztrák szervek már régebben dolgoztak a határ kijelölésén és egyes helyeken a határzónát teljesen ki is jelölték. Ez a kijelölés a csáni erdőszakaszon már befejeződött. Az új határvonal tól jobbra és balra két két métert el-szakítanak, ez a sáv lesz az ugyne-vezett semleges zóna.

— Helyiszni szemle az Iparművé-szeti iskola ügyében. Régióta húzódik már az Iparművészeti iskola léte-sítésének ügye. A város tudvalevőleg a Szentanna-utca 12. szám alatti is-kola helyiségét akarta az Iparművé-szeti iskola rendelkezésére bocsájtani és ezért feliratot intézett a kul-tuszminiszterhez, engedje meg, hogy a Szentanna-utcai iskola délután tart-hasson előadást, mivel így a helyisé-gek délelőtti az Iparművészeti iskola rendelkezésére állhatnának. A kul-tuszminiszter azonban nem hagyta jóvá a városi tanács előterjesztését és a délutáni oktatást nem engedé-lyezte. Egyben közölte a kultuszmi-niszter leiratában a városi tanácsal, hogy a régen húzódó kérdés rende-zésére Debreczenbe küldi Berkes Já-nos gyógypedagógiai szakfelügyelőt, aki a tanács kiküldöttével helyiszni szemlét fog tartani a Szentanna-ut-cai helyiségekben. A városházán re-mélik, hogy az Iparművészeti iskola végre most elintézt nyer és az új iskola rövidesen, de legkésőbb a jövő tanévben megkezdheti működését.

— Jakab Ödön Debreczenben. Ja-kab Ödön, a Kistaludyi és Petőfi-Társaság kiváló tagja pénteken dél-után háromnegyed 2 órakor érkezik városunkba, mint a Csokonai-kör vendége. A kör mai ünnepi felolvasó ülésén egy nagy becsű költői elbeszé-lését fogja bemutatni „Az ördög sze-relme” címen. Tudvalevő, hogy Jakab Ödön, mint Erdélyi szülőtte a székyi mozgalmaknak is buzgó harcosa, sőt egyik uttörője volt, épen azért részt fog venni Székely-társaságnak a jövő héten lefolyó jubiláris ünnepein.

— Be kell jelenteni az 50 kilón fe-lüli sókészletet. A folyó évi novem-ber hó 1-én megjelent 251. számú Budapesti Közlönyben közzétett 84102—1922. sz. p. ii. min. rendelettel f. évi november hó 1-től kezdődőleg: 1. Az étkezésre használatos közön-séges konyhasó (örölt só, darabos, főtt só) alapára mm-ként 2000 koro-nában; a lábsó alapára mm-ként 1000 koronában; marhasó alapára mm-ként 1400 koronában, a techní-kai célokra szolgáló és emberi élve-zetre nem alkalmas tisztítatlan ipar-só alapára mm-ként 1000 koronában, tiszta iparsó alapára mm-ként 1400 koronában állapított meg, mely alapárak a só elosztó bizottság ren-delkezése alatt álló budapesti sórak-táraknál esonagolatlan állapotban a legalább egy métermázsányi mennyi-ségben kiszolgáltatott sóra értendők. 2. Mindazon egyének, jogi személyek, cégek, akiknek birtokában f. évi no-venber hó 1-én konyhasóból, marhasóból, vagy iparsóból külön-külön 50 kgr-ot meghaladó készlet van, kötelesek a készlet, valamint annak tárolási helyét az illetékes pénzügyi szakasznál f. évi novem-ber hó 8-ik napjáig írásban vagy szó-val bejelenteni s az eddig valmírt a most megállapított alapárak közötti különbözetet és pedig közönséges konyhasónál mm-ként 1000 kor., láb-sónál mm-ként 500 koronát, marha-sónál mm-ként 700 koronát, tisztá-talan iparsónál mm-ként 500 koro-nát, tiszta iparsónál mm-ként 700 ko-ronát, kristályosként 10 koronát, az illetékes m. kir. állampénztárnál 15 nap alatt befizetni. A bejelentés elmu-lasztása, a készletek eltitkolása vagy valótlan bejelentések jövedéki kihá-gást képez s az 1918 évi XIII. t.c. szerint büntetettik. Pénzügyigazgató,

Az egyetemi ifjuság Csokonai-ünnepélye. A debreceni m. kir. Tiszta István Tudományegyetem hazafias ifjusága, a régi szép hagyományokhoz híven az idén is méltó módon fogja megünnepelni Debreczen város nagy szülöttének Csokonainak 149-ik születése napját! November hó 17-én délelőtt 10 órakor a szobor előtt a következő ünnepi programmal áldozik a nagy poeta emlékének: 1. Énekel a kántus. 2. Ünnepl. beszéd, előadja Keresztury József th. 3. „Csokonai szava”, ünnepl. költemény; írta Ifj. Radványi Sándor bh. Előadja Nagy Ernő th. 4. Énekel a kántus. Az ünnepélyt nagy érdeklődés előzi meg.

A Debreczeni Székely Társaság november 19-én rendezendő ünnepségeire a résztvevők jelentkezése oly nagy számmal történik, hogy a belépő jegyek legnagyobb része az eddigi előjegyzésekkel máris lefoglaltak tekinthető. Budapestről bejelentették részvételüket: Sebess Dénes és Papp Antal államtitkárok, Jancsó Benedek egyetemi tanár, Köllő Gábor curlal bíró, Siménfalvy ezredes, Udvarhelyi főügyész és még számosan. Ezenkívül képviseltetni fogják magukat a Budapesti Magyar Székely Szövetség, az Erdélyi Otthon, a Szeffe, a Miskolczi és Egri Székely Társaságok. Mindezek az illusztris vendégek részt fognak venni nemcsak a Vigaszínházban tartandó emlékünnepélyen, hanem a Máv. műhelytelepen tartandó Erdélyi-esten is, melynek gazdag és élvezetes műsorában a legkimagaslóbb pont lesz Koncz Auréliának nagy érdeklődéssel várt ünnepi beszéde. Az Erdélyi-esten számosan vesznek részt a városban bent lakó polgárság köréből is, akiknek az ünnepség befejezése után való hazaszállítására a rendezőség autókat és kocsikat tart készen. A Székely Társaság ünnepségeivel kapcsolatban fog történni a Székely Főiskolai Internátus ünnepélyes megnyitása is, melynek programját legközelebb közölni. A Vigaszínházi emlékünnepélyre előjegyzett jegyek pénteken és szombaton vehetők át a menekültügyi kiránduláson. Simonffy-utca 1/c. I. emelet.

A 39-es bajtársi egyesület választmányi ülése. A volt 39-es gyalogezred bajtársi egyesületének választmányja november hó 18-án, szombaton délután 5 órai kezdettel a polgármesteri titkárság szobájában ülést tart. Az ülés tárgya a 26-án rendezendő ezrednap programjának végleges összeállítása. A vezetőség felkéri a választmány tagjait, hogy pontosan és teljes számban jelenjenek meg.

Vagyanváltás. Megjelent a Budapesti Közlöny 262. számában a pénzügyminiszter 177.000 számú rendelete, amely a vagyonváltás kedvezményes befizetésére vonatkozó 1922:XXVII. t.-c. végrehajtását tartalmazza. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a rendelet teljesen eleget tesz a debreczeni mezőgazdasági kamara ismert klvánalmának, melyekkel a törvénnyel ellentétes magyarizációkkal szemben az egyetlen helyes törvénymagyarázat hivatalos közlését kérte. Most már kétségtelen, hogy mezőgazdasági ingatlanra nemcsak a 100000 koronán aluli váltásokról, hanem az 100 holdon aluli összes mezőgazdasági ingatlanokra nézve is 1922 november 30-ig 80 százalékkal teljes egészében leróvható a vagyonváltás.

Dollárcsalók. Gál András hosszúpályi lakos ma bejött Debreczenbe, hogy egy 50 és egy 10 dolláros bankjegyet beváltson. A Piac-u. 38. szám előtt találkozott egy ismeretlen emberrel, aki felajánlotta neki, hogy segít a dollárokat beváltani. Behívta a kapu alá, ahol egy harmadik ember várt, ez átvette a dollárokat és megvizsgálva visszaadta Gálnak. Csak mikor az ismeretlen emberek eltűntek, akkor vette észre, hogy a 10 dolláros bankjegyre egy 1 dollárost csomagoltak, míg az 50 dollárost ellopták. Az alaposan megkérőztetett Gál András a rendőrségen feljelentést tett az ismeretlen dollártolvajok ellen. A rendőrségen úgy híszik, hogy ezt a lopást is ugyanazok követték el, akik pár héttel ezelőtt Dahalóczky Józsefet hasonló fuffanggal károsították meg.

Tojásárdárgító asszony. Az államrendőrség ma őrizetbe vette és átadta a királyi ügyészségnek Nagy Lajosné konyári asszonyt, mert a tojás darabját 44 koronáért árulhatta.

Berlin—Bécs—Budapesti elsőrendű műhelyekben készült Sielskin, Blbret divatszörme kabátok. Tigris sportkabátok legnagyobb választékban a Rózsa-áruházban.

Étvágytalanságot és emésztési zavarokat figyelmen kívül hagyni nem szabad. Használja a közismert Hunyadi János keserűvizet (Saxlehner). Ez egy hatásos, de ártalmatlan hashajtószer.

A Bajadér, Kálmán Imre legújabb operettje 2 füzetben megjelent. Ára: 1150 K. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. zeneműkereskedésében. Piac-u. 34.

Ha szereti a kitünő magyar házias konyhát, akkor menjen Albert Belyárosi Ettermébe: mindennap nagyválasztékban zóna villásreggeli friss csapolású kőbányai sörök, kiváló fajborok állandóan kaphatók; előzékeny, gyors kiszolgálás biztosítva, mérsékelt szolid árak! Debreczen sz. kir. város suterin helyiségében; bejárat a Városház-utcából.

Kalapok, sapkák legolcsóbb árakban Wernerélnél, Piac-utca 72.

II. Vilmos császár emlékratai magyar fordításban megjelent. Kapható: Hegedűs és Sándor irod. r.-t. könyvkereskedésében. Ára 805 kor.

Megnyílt Albert Belyárosi Étterme, bor- és söresarnoka. Debreczen sz. kir. város székházának suterin helyiségében; bejárat a Városház-utcából. Minden este elsőrendű cigányzene!

Kalapok, sapkák, uri divatárak legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénélnél, Piac 43.

Gyors- és gépirónót keresünk. Irásbéli ajánlatok fizetési igények közlésével Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomda r.-t.-hoz nyújtandók be.

SZÍNHÁZ

SZOMBAT: A hamburgi menyasszony.
CSÜTÖRTÖK: Karenin Anna. C) hérlét.
VASÁRNAP délután: Magdolna; este: Boccaccio.

A színházi iroda hírei:
Ha szereti a zenét, okvetlenül nézze meg Boccacciót ma este! Timár Ila, Voith és Földes éneklék a szebbnél-szebb áriákat! Szigeti kuplézik!
Magyar, hazafias operett a Hamburgi menyasszony, melynek eddigi előadásaira minden jegy elkelt. Holnapra elővót.
Vasárnap délután: Magdolna.

Vigaszínházmozgóban: Galathea (Szerelme a vérpadi). Főszerepben: Petrovics! Kísérője Chaplin az áhírlaplíró, legújabb kitünő burleszk. Héttől kamarazene.

Omnia-mozgó: Péntektől vasárnapig, egy érdekesítő, izgalmas meséjű detektív dráma, Fridrich Zelnik rendezésében és főszereplésével.

Eloptott milliók. Ujszerű mese, nagyszerű színészi produkció kivételes helyet biztosítanak neki az enemű filmek között.

Eltört szívek — hétfőn és kedden. **Belzebub kincse,** fantasztikus filmjüket 7 felvonásban. Ma mutatja be az Apolló ezt a grandiozus filmet, a budapesti Royal Apolló első szenzációját.

SPORT

Ismét nem tárgyalta a fegyelmi bizottság a Rott ügyet. A kerület fegyelmi-bizottságának ma kellett volna végre döntést hozni Rott Kálmán (DTE) játékos fegyelmi ügyében. A bizottság azonban ma sem tudott ítéletet hozni, mert az érdekeltek Rott kivételével nem jelentek meg, másrészt a bizottság sem volt komplett.

Ha gyermeke született, akkor siessen az özv. Csengeriné áruházába, ahol mindenféle baba-kelengyét, rőtös árut, női- és férfi ruhákat a legolcsóbban beszerezhet.
Csepő-u. 18. sz. alatt.

APRÓ HIRDETÉSEK

apró hirdetések egy hétvége 10 szög 30 korona, minden további 10 szög 20 korona, minden további 10 szög 10 korona. — Vasárnap befutókból azedott szavak közzétesen szomszítottak.

ELADÁS

Börgarnitúrák, heneserek, matracok, Söberli-ágyak eladók. — Szántó kárpitosnál, Zugó-utca. Telefon. Tanuló felvétetnek.

Pianinó

elsőrendű gyártmány, szép butordarab, eladó. Cim a kiadóban.

Broncsvas kapható a kiadóhivatalban

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zölogecédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Íróasztal kerosszékkel, fehér gyermek-ágy eladó. Összehajtható vaságyat veszek. Hatvan-u. 1. sz. I. em., 2.

Egy izr. fiatalember, ki némileg gazdasághoz ért, fővételik. Arany János utca 16.

Méregi épes könyvelő husz évi gyakorlattal órai könyveit váliat. Cim a kiadóban.

Irodai teendőkben gyakorlott gépirónó azonnali belépésre felvétetik, Weisz Dezső kereskedelmi iroda, Király-u. 5.

Kifutót keres

a kiadóhivatal, Piac-utca 49.

Raktárhelyi ég Piac-utca közelében kerestetik — Adorján és Mandel fűszernagykereskedő.

Pénzbeszedő-szolgát

keres a kiadóhivatal Piac-utca 49.

Külön bejárati butorozott szobát keresek, esetleg teljes ellátással izr. intelligens családnál a Piac-utcán, vagy közelében. Ajánlatokat „Banktisztviselőnek”, jelígre kérek a kiadóba.

Lapkiherdó asszonyokat

felvesz a kiadóhivatal Piac-utca 49.

Gépirásban jártas pénztárnok — azonnali belépésre felvétetik. — Adorján és Mandel fűszernagykereskedő cégnél.

VEGYES

Szathmari asztalos — mindenféle asztalos munkákra olcsó árajánlattal szolgál. Rakóczi 11.

Selyem lámpaernyőket művészi kivitelben készít Roboz Ilona, Szent Anna-u. 5.

Nem utcai üzlet! Udvari helyiség! Kicsi repter! Olcsó árak!
Ne sajnálja a fáradságot, ha papíraru szükségletét olcsón akarja beszerezni. **Alföldi papírkereskedésben, Hunyadi-utca 17.**

Krisch legmodernebb cserépkályhák Piac-utca 80. — Telefon: 12-18.

Rasol-terem Boczán, Hatvan-u. 2. Páspóki-palotával szemben.

Menekült óras szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat Rakóczi-utca 36. sz.

KORONA

GOZKENYÉRGYÁR R.-T. LERAKATAIBAN: Sas-utca 3., Szent Anna-utca 49., Hatvan-utca 17., Péterfia-utca 60.

Fehérkenyér	124	0 á; liszt	168
Középkenyér	108	2 es	162
Barnakenyér	88	4	160
Munkáskenyér	88	6	156
Munkásküli	80	7	124
Zemle, kifli	9	10 es	106
Zemlemorzsa	210	2 es	104

Nagyban és kicsinyben azonnal szállít

raktárainál, ugyszintén minden vas- és bajóllómásra, háztartási, ipari és gazdasági célokra

porosz-szenet, hokszot, mosott kovács-szenet VÁGÓ REZSŐ

nagykereskedő, Budapest, V. Bathy-utca 5. szám. Telefon: 21-37, 114-77, 51 81. Sürgőnycim: Tizezer Budapest

— Megjelent Kelemen Béla Csonka Magyarország kompass-szerű Helységnévtára. Ára füzve 750 korona, kötve 800 korona és a forgalmi adó. Postai ajánlási díj 60 korona. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése vagy utánvét mellett Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomda részvénytársaságnál Debreczen.

!! Meglepő !!

1 drb. fehér ajouros batiszt zsebkendő	90 K.
1 mtr Madepolan schiffon	498 "
1 női himzett trager ing	976 "
1 pár kötött férfi zokni	166 "
1 férfi vászon zsebkendő	190 "
1 női horgolt trikó bugyi	700 "
1 fehér Ritsz elejt férfi ing	1900 "
1 mtr angol zeifr férfi ingre	650 "
1 frau eta alsó nadrág	1450 "
1 mtr angol sima és csikos flanel	650 "
1 pár jó kötött harisnya	890 "

Továbbá törülközők, abroszok, szalvéták, lepedő vásznak, schiffonok. — Szösvetek férfi és női ruhára. — Barchetek, kartonok. — Női- és férfi ruhák. — **Legolcsóbb bevásárlási forrása**

Brüll Ernő

női divatháza Piac-utca 29. szám. Városházával szemben (Kis Debreczen épület.) Nézze meg kirakataimat!

ŐSZI TÉLI

DIVATLAPOK

kaphatók Hegedűs és Sándor irod. és nyomda r. könyvkereskedésében